

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:

Yksi vuosikerta...\$5.50 Kuusi kuukautta \$3.00
Kolme kuukautta...\$1.60 Yksi kuukausi... .60

CANADAAN:

1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00

SUOMEN JA ULKOMAILLE:

Yksi vuosikerta...\$8.50 Kuusi kuukautta...\$4.50
Yksi kuukausi...\$1.60 Yksi kuukausi... .60

SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:

One Year...\$5.50 Three Months...\$1.60
Six Months...\$3.00 One Month... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOITUSHINNAT: Kulu- ja viikkiliitteen ilmoitukset \$3.00
kerta, \$5 kaksi kertaa tavallista koko ja suuremmat ilmoitukset 70c palstatumalta. Syntymä, nimenmuutos- ja kuoli-
tiedot ilmoitukset \$2 kerta, \$3.50 kaksi kertaa tavallista koko.
Kokouksen ilmoitukset \$3 kerta ilman väyryä ja \$1 lisämaksua jokaiselta väyryltä ja kiitollisuudesta. Halutun-
veto-ilmoitukset, korkeintaan 30 sanaa, \$1 kerta, kolme kertaa \$2. Naima- ja eväsi- ja kuoli-ilmoitukset, korkeintaan 75 sa-
naa, \$4 kerta, kaksi kertaa \$7. Suuremmista yhteisöilmoituksista
tilan mukaan 70c kerta. Ilmoitukset tehtävät joulukuusta
(paikkakunta- ja kuoli-ilmoitukset) \$1.20 kerta eli 15c rivi, ja-
dotta 8 pöytäkirjoja. Kaikki muut lyhyt- ja pitkä-
muotiset 70c kerta; 3 kuukauden sopimuksella 60c kerta; 6
kuukauden sopimuksella 50c kerta. Satunnaisia ilmoituksia
tulee rahaa seurata mukana. Suomeennotto vapautti.

DE VALERA VASTUSTAA ENGLANNIN TARJOUSTA IRLANNIN KONGRESSISSA

ENGLANTI MÄÄRÄÄ LOMALLA OLEVAT JOUKOT TAKAISIN IRLANTIIN. EDUSTAJAT VAINOAVAT USKOLLISUUSVALAN

DUBLIN, 16 p. elok. — Puhues-
saan Sinn Feinin kongressissa tä-
nään, Eamonn de Valera asettui
jyrkästi vastustavalle kannalle En-
glannin tarjousta näiden ja vaati
täydellistä Irlannin riippumattomuutta.
Edustajille, joista monet oli-
vat saapuneet vankiloista ja pidä-
tykseläisistä, de Valera se-
litti, että Irlanti on ensin tunnus-
tettava tasavaltana ennenkuin se
voi ryhtyä neuvottelemaan minkään
ulkomaisten vallan kanssa — "ulko-
mainen valta" tarkoittaa tietenkin
Englantia.

De Valera piti epäoikeutettuna
Englannin tarjousta, mikä asettaisi
Irlannille dominion-hallinnon valta-
kunnan sisällä. Hän lainasi Lloyd
Georgea ja Woodrow Wilsonin lau-
suntoja kansojen itsenäistymis-
oikeudesta, sanoen Irlantilaisien ole-
van valmiita valitsemaan suoraan
sotajoukkojen periaatteiden puolesta.
Tämän jälkeen parlamentin jäse-
net vainoivat uskollisuusvalan Irlan-
nin vapaille tasavallalle. Huo-
menna pidettävän vielä yksi avoin
istunto, mutta toistaiseksi kokouk-
sen sulautettiin istuntoon, jossa En-
glannin rauhanturvaus otetaan lopul-
lisen käsitellyn alaiseksi.

Englantia lähettää sotajoukkoja.
LONTOO, 16 p. elok. — Kaikki
Irlannista lomalla olleet brittiläiset
sotilaat ovat saaneet käskyn palata
himiten takaisin asemilleen.
Mitään lähempää selitystä ei so-
tavarastosta annettu käskyn johdos-
ta, mutta koska se annettiin De
Valeran Irlannin parlamentissa pi-
tämällä puheella julkisuuteen,
voidaan päätellä, että pelättiin uu-
sien levottomuuksien puhkeamista.

Uusi dollarin vir- kamies nimitetty

WASHINGTON, elok. 16 p. — Jo-
seph W. Powell, joka vielä äskettäin
oli Bethlehem Shipbuilding Corpo-
rationin varapresidenttiä, korpo-
rationin, joka laivastoneuvoston ve-
lo 600,000,000:n erästä, on tämän
samaan laivastoneuvoston toimesta
nimitetty sota-aluksen liitohallituk-
sen laivojen rakennuttamiskorpora-
tionin varapresidentiksi — \$1 vuorok-
kipalkalla. Powellin erikoistettavaksi
ilmoitetaan annetun järjestelmän
korporationin tilinpidon, raha-asiat
ja laivojen myynti.

Laivojen rakennuttamiskorpora-
tionin on mainittava erikoisesti sen
johdosta, että se onnistui menestyk-
selle kuluutamaan \$4,000,000,000
rakennuttamisaan hallituksen laskuun
laivoja, joitten nykyinen hinta on
arvioitu 700,000,000:ksi.
Powellin ilmoitetaan olleen virkat-
tuna Bethlehem teräskorporatio-
nissa saman aikaa kuin hänen pää-
miehensä, Chas. M. Schwab, oli dol-
larin vuosipalkalla toiminnassa
laivastoneuvoston johtajana. Tällöin
Schwabista vastaan nostettiin syytös
laivastoneuvoston varoista \$1,000-
000:n suotta tulhauksesta ja toimi-
tussaan rikikuluutusta Schwabille ja
sitä ikkunaan kongressin tutkijako-
mitean hetyttämisen siinä määrin, että
tämä jätti koko asian sikseen.
Jutun selvittelyssä kunnostautui
Powell niin, että sai Bethlehem kor-
porationin tilien parhailaan käyn-
nissä olevan tarkastuksen keskeyt-
tyksi sitäkkin huolimatta, että tilien
tarkastava newyorkilainen expertti,
Perley Morse, vannon kadoksissa ole-
van \$1,000,000 morse tarjoutui osot-
tamaan, että hänen tarkastuksessa
tapaamansa miljoonan dollarin va-
laus on oikea, piti Powell puolesta
kongressin tutkijakomitean edessä
Schwabin itkun suosiolla avustuk-
sella.

Nyt Powell saa vuorostaan toteut-
taa ajatuksia "enemmän liikemiet-
tyä hallituksessa" — Federated Press.

SUURI MÄÄRÄRAHA LIIKENTEEN KUNTOONLAITAMISEKSI.
MOSKOVA. — Kansankomissarien neuvosto on jättänyt valtakunnan sotavärien pääneuvostolle arvio-
laskelman ensimmäisistä menoista vuo-
desta 1921. Laskelmassa on määrätty
2 miljardia ruplaa käytettäväksi
kuluvan vuoden kesä-elokuun aika-
na vesiteiden ja 2,800 miljoonaa
maanteiden rakentamiseen.

VENÄJÄ NÄKEE NÄLKÄÄ

Norjal. edustaja tekee selkoa Venäjää kohdanneesta onnettomuudesta

TUKHOLMA, heinäk. 27 p. — Tü-
nänpöytäisessä Politiikan-lehdessä kir-
jottaa toveri Otto Grimlund Venäjää
kohdanneen katon johdosta seura-
vaan:
Monet hykerteleivät näinä päivinä
ilosta kämmenlänkä. Miten ihastu-
neita ovatkaan vastavallankumouk-
selliset ja bolshevistit vastustajat!
Neuvosto-Venäjä on vaarassa, kato
kohteelle julmasti maan muuten niin
hedelmällisiä seutuja, miljoonat ih-
miset kärsivät nälän nimettömiä tus-
kia. Koko maailman porvariston huo-
nosta salatuissa illoissa ei suinkaan ole
mitään ihmisen myötätuntoa luonnon-
katastrofin kohtauksella, onnettomu-
sella kohtauksella mutta sitä enemmän
elämän nautintoa sen johdosta, että
pelätty ja vihattu vihollinen — tässä
tapauksessa kommunismin Venäjä —
ja sen kautta kansainvälinen vallan-
kumouksellinen työväenliike — taiste-
lee millen voittoaattomia vaikeuk-
sia vastaan.

Niin, Venäjä näkee nälkää! Tü-
män kansan miljoonat ja taas mil-
joonat ovat nälässä. Vaiketta aikoo
ja taistellaan läpi ja vielä vaikeam-
pia aikoja on tulossa.

Yleisvenäläisen toimeenpanevan
keskuskomitean istunnossa tämän
vuoden toukokuussa raporteerasi
Osinski tulevan sadon mahdollisuuk-
sista. Hänen ilmoituksistaan näkyi,
että toivoit olivat jo silloin kaikkea
muuta kuin valoisat. Varhemmin oli
sitä vastaan puhuttu rekordisadosta.
Siemenviljoja oli luovutettu huomaa-
tavan paljon enemmän kuin edellis-
en vuonna, kylvössä oli suurempaa
määrää kuin aikaisemmin ja yleensä
olttiin mitä parhaimpien odotusten
vallassa vuoden sadon suhteen. Mut-
ta sitten seurasi koko kevään ja ke-
sän kestänyt kuivuus, ankarampi
kuu milloinkaan ennen. Tässä on
otettava lukuun Venäjän erikoisen
ilmaston, aito mannerilmasto, joka
uultuu yli koko tuon äärettömän
maan. Osassa onnettomuudessa on
myös sillä alueilla käsiteltä tavalla, mi-
nälä talonpojat viljelevät maataan. Ma-
ta viljelläin peräti akuperaisilla va-
lineilla eikä niin syyllä kuin esim.
Ruotsissa on tapana. Siitä syytä
säilyttää maa siellä myös vähemmän
kosteutta. Järkipäinen kastelu-
järjestelmä on niinkään täysin tun-
tematon Venäjällä. Tämä, samoin
kuu kolmivuorokauden jaksolla, po-
jautuu suurelta osalta vanhaan politi-
tiseen ja yhteiskunnalliseen järjes-
telmään, kuten eräs kirjottaja varsin
oikein huomauttaa.

Kuivuus on kestänyt koko ajan.
Toukokuun lopussa kulki kuitenkin
sadejakso yli Tverin, Moskovin ja
parin muun kuvernementin, mikä
osittain pelasti nämä joutumasta al-
le keskisadon. Siperiassa Hienee su-
to keskulainen, Kaukasiassa huono,
Ukrainassa yleensä hyvä. Ankarim-
mat iskut ovat kuitenkin kohdanneet
viljaa eniten tuottavia seutuja, jotka
muutoin tavallisesti ovat varustaneet
muun Venäjän — ja aikaisemmin
myös ulkomaita — ylijäämistään.
Kasanin, Samaran, Saratovin ja Asi-
rakanin piirit, s. t. s. Koko Volgan
alue, on täydellisen katon vallassa.
Tämä kato sita seuraavien nälänhä-
dän kera panee Venäjän kansantalou-
sineiston äärettömän kovalle koetuks-
elle. Kulukulttuurin huono tila pa-
hentaa myös tavattomasti tilannetta.
Bolshevikit ovat kuitenkin tehneet
mitä on voinut tehdä: ovat turvau-
neet maan kaikkien voimien onnetto-
muuden torjumiseksi. On ryhdytty
kaikkien mahdollisiin keinoihin, jo-
den voidaan katsoa tuottavan apua
ja lievennystä. Trotski — maailman
etevin organiseraaja — on ottanut
johtajuuteen taistelua nälkäkuolemia
vastaan. Moskovassa on perustettu
yleisvenäläisen apukomitea, jossa on
jäseninä henkilöitä kaikista puolueis-
ta, ja joka toimii puolueettomasti
myös Venäjän ulkopuolella; Kolmas
Internationale, on kehoittanut kaikkia
sihen lukeutuvia puolueita rientä-
mään apuun; ammattiyhdistykset
päättävät kaikkialla monella tavoin
ryhtyä avustustoimintaan j. n. e.
Taistelu nälkää vastaan järjestetään
ja suunnitelmallistetaan.

Tämä raskas isku saattaa aiheut-
taa myös ulkopoliittisia seurauksia
Venäjälle. Voidaanhan ajatella, et-
tei Venäjä voi täyttää niitä velvoit-
(Jatkoa neljännellä sivulla)

YLEISLAKKO PUHKEAMASSA FRISCOSSA

Enemmistö kaikissa unionissa äänestävät lakkoon menemisen puolesta

San Franciscosta kirjeellisesti saa-
puneen tiedon mukaan tulee koko
Frisco lahden ympäristöllä torstai-
vasten yöllä joko kello 12 taikka
kello 3-4 välillä aamulla yleislakko
alkamaan vastauksena rakennusala-
ja julistettuun työnsulkukuun ja yri-
tyksien pitää tötä käynnissä n. s.
"American plania" seuraten.
Rakennusalan kaikista unionista on
valittu 5 edustajaa kustakin kon-
ferenssikomiteaan, joka tulee lakkoon
johtamaan ja joka unionissa on ää-
nenkannattajien joukosta. Tämän kon-
ferenssikomitean ympärille keskitty-
vät kaikki unionissa olevat A. F. of
L. N. byrokraattista johtoa vastaan
kapinovat voimat ja siihen valitut
jäsenet ovat kaikki luotettavia luo-
kastaistelluita.

Yleislakkoäänestyksen ovat unio-
issa toimittaneet kaikki järjestöt
Frisco lahden ympärillä aina Point
Richmondista San Joseen asti ja
kaikissa näissä lukuissa järjes-
töissä on valtava jäsenten enem-
mistö äänestävät yleislakoon me-
nemisen puolesta. Ainoakaan unio
ei uniona ole vastustanut lakkoon
menemistä.

Lakko menosta on Building
Trades Council ja Council of Car-
penters laatunut pönnöt, joitten muk-
kaan työläisillä pelastukseen ny-
kyisestä tilanteesta ja säilyttäk-
seen järjestäytymisvoimien ei ole
muuta keinoa välttämättä kuin ju-
listaa yleislakko ja taistella se
myöskin voittoon päätökseen.
Carpenterien kansainvälinen järjes-
tö saboteeraamassa.

The International Union of Car-
penters liiton keskusjärjestöstä, In-
dianapolisista, on saapunut viralli-
nen uuksi sen alaisille järjestöjen
aloastolle, että jokainen niistä,
joka yhtyy alkavaksi julistettuun
yleislakoon, tulee menettämään In-
pakimerkkinä. Siinä taasen valaisee
esimerkki A. F. of Labor liiton joh-
taviin klikkien taantumuksellisuus-
dusta ja niitten suhteesta yhteis-
vähäisyydestä kapitalistien kanssa
milloin kysymyksessä on taistelu,
jossa työväestö koettaa elinehtojaan
parantaa ja olemassaoloaan turvata
ja asettuu vastustamaan työntekijä-
järjestösten tärkeitä ja hillittömiä
hyökkäyksiä.

Tähän mennessä ei A. F. of La-
borin johtajallakin yrityksellä sabote-
rata yleislakkoa ole saaneet mitään
muuta aikaa kuin entistään yksi
milleläämän halveksimisen tunteen
koko tuota lahonnutta järjestöjen kes-
kusjohtoa vastaan. Kaikki merkit
viittaavat kirjeenvaihtajamme lau-
sunnan mukaan siihen, että San
Franciscon työväenjärjestöt läheise-
ksi tulevaisuudessa tulevat astumaan
kelpo askelen eteenpäin järjestäy-
tymiskysymyksessä ja omaksumaan
siinä uudet ja aikaansa vastaavat
periaatteet, taistelutavat ja pyrki-
mykset.

Canada lähettää tava- rat suoraan Venäjälle

Hallitus avustaa tavarain kuletukses-
sa. Tilaus suurempi kuin ai-
kaan ilmoitettiin.

MONTREAL, elok. 15 p. — Val-
misteluun on ryhdytty Canadian en-
simäisten tavaratalaraitien lähettäm-
iseksi suoraan Neuvosto-Venäjälle.
Ensimmäinen lähetys teräksistä öljy-
tankkivaunuista, jotka Canadian Car
and Foundry Co. rakentaa Venäjän
hallitukselle, odotetaan saapuvan
piakkoin satamaan ja siltä on Cana-
dan hallituksen kauppalaisvasto-osa-
to varannut jo valmiiksi laivoja, jo-
ka tulevat kulettamaan tavarat suoraan
Montrealista Pietariin Lausau-
aparaatin täytyttyä kyetä nostamaan
laivoihin noin 10 tonnin painon, sillä
tännekkävaunujen runko painaa noin 7
tonnia ja pyörälaitokset 8 tonnia ku-
nin. Nämä kaksi osaa lastataan erik-
seen ja uskotaan että 8,000 tonni-
laiva kytenee kulettamaan 100 van-
nun runkoa ja samoin pyörät niihin
aina kerrallaan.
Kokonaistilauks kääntää 1,000 vaunu.
Kokonaistilauks kääntää 1,000 vaunu.
Kaikki kauppasuhteet on jär-
jestetty molemminpuolisella tyydyt-
tyksellä. Tilauksen arvo on \$3,000,000.
Aikaisemmin ilmoitettiin tilaus
kääntävän 500 vaunu.

ENNUSTAA SOTAA AMERIKAN SEKÄ ENGL. VÄLILLE

Trotskin mielipide nykyises-
tä imperialistisesta kilpailusta

LONTOO, 16 p. elok. — Leon
Trotski, Neuvosto-Venäjän sotami-
nisteri on julkaisut merkittävän kir-
jotuksen eräästä työväen kuukausi-
julkaisussa, jossa selittää maailman-
taloudellista tilannetta ja imperia-
listien mailmanpolitiikan nykyistä
kehitystä kilpailusta Amerikan ja
Englannin välillä. Hän kirjoittaa:
"Joko Englanti automaattisesti työ-
netään sivuun ja muodostuu, huoli-
matta Saksasta saadusta sotavoit-
osta, toisluokkaiseksi valtioksi, tai
tättyy sen pinnista kaikki entisillä
ajollat perimässä voimat alkaakseen
taistellun elämästä tai kuolemasta
Yhdysvaltoja vastaan. Tämä on syy
miksi Englanti ylläpitää liittoaan
Japanin kanssa ja tekee myönnetyk-
siä Ranskalle, voittaakseen Ranskal-
ta apua tai ainakin sen puolueet-
muuden taistelun puhjetessa."

"Puolet Japanin kulunkirviosta
on läsketty armeijan ja laivaston
osalle. Englannin ja Yhdysvaltain
välille kyteytyvässä sodassa, Japani
tulee viemään merellä samaa roolia
kuin mitä Ranska vei maalla so-
dassa Saksaa vastaan. Tällä het-
kellä käyttää Japani hyväkseen
Englannin ja Yhdysvaltain välillä
vallitusta ristiriitaisuutta, mutta
kun taistelu mailmanvallasta näiden
käden jättämissä välillä puhkeaa,
muodostuu Japanista taistelualue."

"Askeleen sota ratkaisee Englannin
ja Saksan sekä Saksan ja Amerikan
välisen ristiriidan. Sota ei ainoas-
taan ratkaisu Yhdysvaltain ja En-
glannin välisen suhteen proble-
ma, vaan se on myöskin ensi ker-
ran asettanut tuon probleemin etu-
alalle mailmanpolitiikassa, kun taas
Amerikan-Japanin välisen kysymys
on vasta toisen asteen kysymys.
Täten askelen sota oli vain val-
mistelua todelliseen mailmansodalle,
mikä tulee ratkaisemaan imperialis-
tisen autokratian probleemin."

SAKSA TAASEN SUORIT- TANUT VERIVELKAA

PARIISI, elok. 15 p. — Vahingon-
korvauksikomitea ilmoittaa, että
Saksan hallitus on jälleen suoritta-
nut noin 31 milj. kultamarkkaa euro-
palaisessa valuutassa, mikä maksaa
tarkotetta Saksan valtakunnanraha-
sotn vekselin kuolettamista. Saksa
on tähän päivään mennessä valtakun-
nanrahaoson vekselin kuolettamiseksi
suorittanut 275,376,690 kultamark-
kaa. Tämän ohessa on saksalainen
komitea ilmoittanut vahingonkor-
vauksikomitealle haluavansa suorit-
taa vielä 41 milj. kultamarkkaa.

KOMMUNISTIPUOLUE PERUSTETTU CANADAAN

Erilaiset kommunistiset ryhmitty-
mät Canadassa ovat päättäneet su-
lautua yhteen ja perustaa yhtenäisen
kommunistisen puolueen. "Uusi puo-
le" julkaisee omaa lehteä "The Com-
munist", jonka ensimmäinen numero
ilmestyi kesäkuussa. Me tervet-
dimme tätä uutta rengasta Kommu-
nistisessa Internationalissa ja us-
komme, että canadalaisten toverit sa-
vavat pian määrävään merkityksen si-
kalaisessa työväenliikkeessä.
(Fed. Press.)

Liittolaiset kohottamaan Saksan teollisuutta

BERLIN, elok. 15 p. — Berli-
n Tagblattin mukaan neuvottelevat
Englantia ja Amerikka parhailaan ra-
jattoman luoton myöntämisestä Sak-
salle ja ovat nämä neuvottelet päät-
tymänsä suosiolla. Amerikan
tarkoituksena on tarjota Saksalle lu-
ottoja puuvillaa, koska sen puuvilla-
varastot ovat paiseutet suunnatto-
miksi ja Saksa taas tarvitsee jättä
raaka-ainetta.

Parlamenttimiesten rauhan- kongressi Tukholmassa

TUKHOLMA, elok. 15 p. — Parla-
menttien välinen rauhankokous alkoi
Tukholmassa ensimmäisen kamarin
tätystuntosalissa elok. 17 p. ja päät-
tyi elok. 19 p. Kuningas ottaa vas-
taan osanottajat. Kokouksessa tulee
esille m. m. aseistatutkimuskysymys,
jonka Branting alustaa. Edustajia
lähettää kokoukseen 15 maata, niis-
tä suurimman osan Tanska, nimittäin
19. Suomesta tulee kokoukseen 4
edustajaa.